

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalók katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segédszerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér I.
Egyes számok kaphatók: a dohánytársaságban.

Az iskoláért.

Az utóbbi időben ismét utnak indultak e jelszavak az iskolák államosítása érdekében. Nem egy hang emelkedett, a mely a székesfehérvári iskolákat is az állam kezei közé szeretné juttatni. Mi, a kik a nevelési rendszer életkérdésének tartjuk, hogy az iskolák vallásos nevelés szellemét ne váltsa fel a felekezetiesség elve, — természetesen a tölünk telhető legnagyobb energiával állunk az iskolák védelmére. Egyelőre ezt a kiváló s minden tekintetben alapos cikket ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe:

Kicsoda a gyermek nevelője? A józan ész azt mondja: a gyermek életét a szülők által nyeri. Amit a fiatal állatoknál a Teremtő végez az ösztön néven, azt a gyermekeknek az Isten a szülőkre bízta, úgy, hogy a gyermek gondozó szülők nélkül százsor is elpusztulna. A gyermek természetes nevelői tehát a szülők. *Nevelői jogokat a szülők nem kapnak az államtól, mert a család régebb minden államtól; ennél fogva az állam meg sem foszthatja a szülőket nevelői joguktól.* Ha az állam kiragadja a gyermeket szülői karjából, égbekiáltó zsarnokságot követ el, épp úgy a természet szent jogát tapodja lábbal az állam, ha a szülőket nevelői jogukban háborgatja. Csak egy esetben van joga az államnak a szülők nevelői jogában avatkozni, ha a szülők jogukkal a gyermekek romlására visszaélnék és illetőleg ha a szülők nevelői jogukat elhanyagolják.

A szülő gyermekének született tanítója, tanfelügyelője s közoktatásiügyi ministere. A szülői

méltóság régebb minoen tanügyi hivatalnál s jog dolgában előbbre való minden ministerségnél.

Nenélő az egyház. „Elmenvén, hirdessétek az evangéliomot minden teremtménynek” — mondta az Ur. Minden teremtmény, illetőleg minden ember közé a gyermekek is tartoznak. A krisztusi egyház minden népek nagy nevelőintézete. Ez a katolikus álláspont.

A protestánsok félnek ezen állásponttól; pedig hát ok nélkül félnek. A protestánsok azt hiszik, ha például Magyarországon a néppárt, vagy mondjuk valamelyik „klerikális” párt jutna uralomra, akkor vége volna nevelői szabadságuknak. Ebben nagyot tévednek a protestánsok. Amily jogot követelünk mi katolikusok magunknak, illetőleg egyházunknak, ugyanazt a jogot megengedjük másoknak, nemcsak a protestánsoknak, de a zsidóknak is. Lám a középkorban a katolikus egyház az állammal való szoros összekötése miatt nagy hatalommal rendelkezett s az egyház sosem tett kísérletet arra, hogy a zsidókat a keresztény iskolák révén erőszakosan keresztényekké tegye.

Polgári s politikai türelém dolgában az egyház lefeji az államokat. Paritásos államban a katolikusok tényleg tiszteletben tartják a paritást.

De térjünk a nevelői jogra.

A gyermek hivatott nevelői a szülők. De e jogukat ritka esetben tudja a szülők teljesen kihasználni.

Rendszerint tanítóra bízzák a gyermeket. Már most honnan kapja a tanító nevelői megbízását? Az egyháztól meg a szülőktől. Az iskola felváltása, mintegy nagyobb kiadása a családnak.

Amilyen a család, olyannak kell lennie az iskolának.

Katolikus családnak katolikus iskola fel kellene.

Az állam a legnagyobb zsarnokságot követi el, ha a család s az egyház jogát semmibe sem veszi. Vallásszabadságot biztosítani s aztán meg nem engedni, hogy a szülők saját hitük s meggyőződésük szerint nevelhessék gyermekeiket — ez merő porhintés a polgárok szemébe. Az állam erős faktor, de nem nevelő. *Az államnak nincsenek ideáljai. Ha állam ideálokat akar, valamely vallástól vagy bölcseseti iskolától kell azokat költsön kérnie.* De magának nincsenek ideáljai s azért nem nevelő s nincs az iskolák vezetésére hivatva.

De hát nincsen-e az államnak semmi joga a neveléshez? Az állam kötelessége polgárainak boldogulásáról gondoskodni. A boldoguláshoz bizonyos foku nevelés is tartozik. *Ennél fogva az állam dolga a szükséges nevelést lehetővé tenni.* Más szóval: *az államnak kötelessége iskolákról gondoskodni.* De az iskolák vezetésére csak a szülők s az egyház hivatnak. Ha az állam az erősebb jogcímen magához ragadja az iskola vezetését, visszaél hatalmával.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRSALJA.

Pribicskó ur, mint Radványi.

Tragédia,
élvezi: egy vig adakozó.

Radványi, mint kinevezett osztálymérnök.

Már némiképp el is feledtem az én szerencsétlen idegenemet, midőn február 1-én hazajövet a kapun mérnök-barátomat látom kilépni, arcán a kétségbeesésnek és halni-vágyásnak parányi nyoma nélkül, ruganyosan lépked felém, örömeinek, boldogságának aig tudott kifejezést adni; (ugy látszik, még feleségét, s egyetlen gyermekét is elfeledte) s belépve szobámba egy szabályszerű bélyegzővel ellátott okmányt nyújt felém, melyben a magyar királyi államvasutak tisztelettelősége őt Komáromba, 4800 korona évi fizetéssel és szabályszerű lakbér illetékekkel osztálymérnöknek kinevezte.

— Mindent Önnek köszönhetek főtisztelendő uram, kinek segítségével nélkül nyomorultán az utszélen kellett volna elpusztulnom, s oly nagy volt örömiöm, de egyszerűságra hálám is, hogy

még állásom elfoglalása előtt óhajtottam, hogy boldogságomban Ön is részt vegyen.

Hogyné vettem volna részt ebben az örömben, hogyné vidult volna föl örökké komor arcom!? Elkérültek a már két év óta száritott regalítás-szivarok, melyekkel csak kiváló vendégeimet szoktam megkínálni, buzdítottam ugyan csak, hogy ne kímélje. Nem is tette. Félre most a szomorú multtal, csevegjünk a boldog jövőről? Kifizeti adósságait. Igen. Azután visszaváltja elzálogosított ruháit, óráját, gyűrűit. Ez lesz az első. Ha renbe hozta minden ügyeit, megházasodik; s már néztem is ki a számára egy kedves fehérvári feleségnek való kisasszonyt, ki bearányozza élte minden napját; de kikötöm, hogy én fogom megesketni. Beleegyezett ebbe is és mosolyogva jegyéz meg, hogy hiszen olyan állásban, minőt elfoglal, sokáig nem is maradhat asszony nélkül. Es az örömhirt tudára is adtam az illető kiválasztottnak, ki pirulva könyörgött, hogy csak siettessem az esküvőt, mert a mai férfiak állhatatlanok; ha halogatjuk, az osztálymérnök megfélekedzik a háláról is; az pedig csak ő neki lenne baj. (Most örülök csak igazán, hogy oly szörnyen még még sem siettettem az esküvőt.)

Ily kedves csevegés után, már csak úgy

bu.suzóban, mintegy szegyenkezve és pironkodva, de már ismert nagylelkűségemhez fordulva kért, hogy egy fillér nélkül levén, a legszükségesebb első kiadások fedezésére adjak neki néhány koronát; pár nap múlva megkapja a kért 500 korona előleget s rögtön felkeres, hogy köszönettel visszafizesse tartozását, s egyben meglátogassa a kijelölt menyasszonyt. S mit gondolnak, adtam neki? Csak nevensenek ki. Hát Nagyságos uram, hát tisztelendő testvérem, hát nyájas olvasóm, hát kijelölt ara, hát önök közül bárki is nem adott volna neki? Ugye, hogy adtak volna? Hát én is adtam. Kiköpeztem erszényemből utolsó garasomat is és ismét kerek 20 koronát nyomtam a markába, mit ő hálás köszönettel zsebébe melyesztett és a közeli vizionlátás ígéretével ment.

Kikisértem karonfogvást az utca szögletéig biztosított örök hátjáról, mi ellen lehetőleg védekeztem és igyekeztem a „főmérnök” urat megnyugtanni, hogy sokkal nagyobb az én örömem, hogy egy felebarátomon segíthettem, mint az övé. A főmérnöki titulus ellen szerényen tiltakozott: még csak „osztálymérnök” — felélé — majd később tán az is s ezzel másodsor is elváltunk. (Még most idejében hálás köszönetet mondok a figyelmes kapitányságnak, hogy nem adtak időt neki a főmérnöki előléptetéshez.)

Papp Károly

székesfehérvári
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcaról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végáruk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász cetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígérek.

2958. 156—124

Mai lapunk 6 oldal.

Berzeviczy, a most már csak ügyvezető közoktatásügyi miniszter ur azt mondotta: „Lehetetlen dolog, hogy az iskolák szükségleteiről az állam gondoskodjék, de a vezetés a felekezetek kezében maradjon.“ Ellenkezőleg, e kívánság nem csak nem lehetetlen, hanem amint láttuk, teljesen megfélel a józan ész követelményeinek. Állítson az állam, a hol szükséges, a katolikusoknak katolikus, a protestánsoknak protestáns iskolákat. Ezt követeli a józan ész, a lelkiismeret s vallásszabadság.

Az állami mindenhatóság szószólói ugyan így okoskodnak: „A modern állam felekezeten, tehát az iskolának is felekezeten kell lennie.“ Ez kérem, kézzelfogható példa, hogyan lehet jelszavakkal az embereket bolonddá tenni. „Az állam felekezeten.“ De igaz-e ez a merész állítás? Maradjunk csak hazánknál. Hát kérem, kik alkotják a magyar államot? A nép milliói, az a pár miniszter s a koronás király.

Már most melyik része a magyar államnak felekezeten? A nép milliói katolikusok, protestánsok, unitáriusok stb.

A miniszterek tudommal szintén valamely egyház tagjainak vallják magukat. A koronás király törvényeink szerint katolikus.

Hát mi igaz-e merész állításból: az állam felekezeten? Ez nem egyéb vastag hazugságnál, melyből jogot fabrikálni nem lehet. Honnan került ki e hazug szólam? A szabaddkőművesek bossorkánykonyhájában főzték ki a nép elámitására. Nppen az ellenkezője az igazság: az állam polgárai egyházak tagjai, tehát az állam polgárai vallásos álláspontját mindenkor tisztelni tartozik. A felekezeti hazug jelszavát csupán arra találták ki, hogy az egyházat az iskolából kiszűrthassák.

A magyar állam hozzá csunya háladatlan-ság részese, mikor a katolikusokat, protestánsokat az általuk alapított iskolákból az államosítás révén kiforgatja. A vallásos álláspontot valló polgárok adófilléireit arra fordítani, hogy egyházakat kiszorítsák az iskolából, ez csöppet sem előkelő eljárás. A kiszorítás ez idő szerint még

nem teljes, mert a bölcsek állampolitikusok szerint nem szabad a katolikusokat s protestánsokat megvadítani, s azért kegyelemből még megtűrjük két órácskán át az állami iskolában a vallás képviselőjét; de az állami iskola vezetését magának követeli az állam, illetőleg a miniszter s az ő embegei.

Ha én zsidó koldusnak azt mondanám: adok egy koronát, de előbb meg kell tagadnod zsidó voltodat, meg kell keresztelkedned — ezzel csunya erkölcszetelenséget követnének el. Nos a magyar állam eljárása az iskolágyben csöppet sem különb. „Te szegény katolikus vagy protestáns hitközség, így szól az iskolát államosító miniszter, én segítlek szegényeiden, segítyezem vagy talpraállítom iskoládat, de mondj le az iskola szellemi vezetéséről!“ Hatalmashoz előkelő viselkedés illik. Az olvasók ítéletére bizon, mennyiben tartják az állami hatalom kezelőjének viselkedését az előkelőséggel megegyeztethetőnek. *Válóban ioeje volna már, hogy Magyarország polgárai kissé erőltetéseben védelmezzék jogait az iskolágy terén.*

Ha valamely iskola vét a nemzeti nevelés ellen ám sújtson rá a miniszter az állam teljes hatalmával, de ne nyuljon az olyan iskolához, melynek csak a szegénység a hibája. Itt pénzbeli segítség, nem jogok elkobzása van helyéni! Az állam feladata polgárainak jogait, szabadságát megvédelmezni, nem pedig elkobozni. **Sz. A.**

A cucilista.

*Dohányfüstös kövesna fillélt légkörében,
Pislákoló kis mécs szórja fényét gyéren.
Döcsöbök lármája s hedű zenéje,
Palack-csörömpölés hallszik ki az éjbe . . .*

*A hosszú uszalon, a bortücsök hőzött,
— Anit a rücsög nép már félre üntözött, —
Streik-vezér szónokol, bizádjia a népet,
Hogy a szolgaságnak vessenek már végét:
„Mert szolgál a munkás — ugymond kipurulva —
Kinek veritéken gyarapszik a szirja
A gögös gyárosnak s bár egész nap henyel,*

*Kezét sem mozdítja, mégis könnyen megél.
Bajjárak! jogunkból mi miisem engedünk,
Meg fogjátok látni, hogy siker lesz velünk;
Küzdünk a végsőig, de meg nem hajolunk;
Nem leszünk már szolgák, nem leszünk többzarnokokunk.
Ha megadják nekünk, ami illet minket,
Nem kívánunk sokat, könnyen beláthatják,
Adják meg már egyszer a nép akarátját!
Am ha ezt nem teszik, ill. az erő nálunk,
Fegyvertől nem félünk, vele szembeszállunk!“
Így szólott, mire a bortól hevült arcok
Zúgva fogadják meg: „Felvesszük a harcot!“
„Nem engedek soha — ordítja egyik — nem!
Inkább vesszen oda, ha kell, az életem!“
S ide-oda dülöng a cucilista hős,
Felszáll a fejébe már a pálinka gőz.
Még egy kis ideig égyet-kettőt mordul,
Aztán elázva az asztal alá fordul . . .*

*Künn a sötét éjben rongyos kicsi házban
Halvány anya fekszik beteg és lábban.
Mellette kis fia, sápadt, vézna gyerek,
Kinnal vág egy darab fekete kenyereit.
Ez volt az utolsó, egyetlen kis falat,
Amelyre valahogy vélellen ráakadt,
Több már nincs! S miért nincs? Meghalt tán ki
[adja?
Nem! . . . Csak cucilista lett az édesapja . . .*
Harmath N.

UJDONSÁGOK.

— **Előfizetőinkhez.** Tisztelettel kérjük mindazokat, a kik előfizetésüket idejében meg nem újították, vagy esetleg hátralékban vannak, — azt minél előbb pótolni sziveskedjenek. A lap kiadása nekünk nap-nap utau óriási költséget okoz, a melyet pontosan csak akkor leszünk képesek teljesíteni, ha előfizetőink részéről hasonló előzékenységgel találkoznunk.

— **A Kath. Kör** holnapi esté'ye iránt nemcsak városunkban, de a vidéken is nagy az érdeklődés. Az estélynek annyi az attrakciója, hogy legkevésbé sem csodáljuk ezt a lelkesedést. Dr. Margalitsot már évekket ezéltt megszerette közönségünk, Schwarzbach Flóra kisasszony művészetéről felesleges beszélünk, hiszen mindenki ismeri, de az a körülmény, hogy az új és min-

Alig vártam az ebéd-időt, hogy Csúcs barátommal közöljem az öröndetes újsgót: „Radványit kinevezték.“ Látod barátom, ha a kétség nek és gyanunak csak halvány sejtelmé fért volna is lelkünkhez az ő tiszta szándékát illetőleg, a mai nap megszünteti azt; hisz bemutatta az ő kinevezési okmányát. Mindketten örültünk és én nem mertem megmondani, hogy ez öröm újabb 20 koronába került, nehogy Csúcs barátom tán kételkedni merjen az osztálymérnök ur becsületességében.

III.

Az osztálymérnök ur hivatalos eskütételre megy.

Febr. 6-án harmadszor és a figyelmes rendőrség jóvoltából utólszor találkoztam az osztálymérnök urral; most már Komáromból fáradt meg látogatásomra.

Zsebébe nyult és jóleső öröm járta át egész valomat azon biztos tudatban, hogy zsebéből az én 40 koronám vándorol elő. Egyelőre azonban csalódtam várakozásomban, nem a 40 korona, hanem egy mindkettőnké nagy örömet keltő, ismét bélyegzővel ellátott okmányt terjeszt ki előttem, melyben világosan meg vagyon írva, hogy a magyar államvasutak üzletvezetősége radnóti Radványi Dezső osztálymérnök urat febr. 8-ára

Budapestre szólítja a hivatalos eskü letételére s egyben értesíti, hogy a kért 500 korona előleg megszavaztatott, miért is annak felvételére magával hozhatja nyugtáját. Tehát ő célhoz, és én kölcsön adott pénzemhez még közelebb jutottunk. Ismét elővándorolt és elvándorolt egy két jól száritott reggeli és annak bodor füstje között számolt be a mérnök ur a komáromi fogadtatásról, viszonyokról és becses énjének fogylétééről.

Letárgyaltuk a Sahara éghajlatát, közbiztonságát, talajviszonyait, hol bizony a feneketlen homok miatt és a folyton elő-előtörő benszültötl rabló bandák miatt a vasutépítés ügye nehezen megy előre; s oly érdekes epizódokat beszélt el, hogy csak úgy futott az idő s egyáltalában nem értem rá gondolkozni, vagy gyanuba fogni a vasutépítő mérnök urat.

— A Saharán — ugymond a jó modoru mérnök ur — kevés ember vállalkozik vasutépítésre; bár fizetése meghalad két ministeri fizetést. En a küzdelemtől sohasem féltém, a nehézségektől sohasem riadtam vissza, utóvégre is a kulturát szolgáltam és abban a meggyőződésben éltem, hogy aki az emberiséget szolgálja, áldozatokat is kell hoznia. Francia katonaság volt kirendelve védelmünkre és mégis megtörtént, hogy egy éjjel összes eleségtészletünket és a munkások két

hónapi fizetésére küldött pénzkészletet az őrsé minden elővigyázata és óvintézkedése dacára elrabolták a benszültöttek.

— Máskor talpáinkat, sőt sineinket déz málták meg, ezeket azonban nem fejezhettem be. Bár edzett ember vagyok és a folytonos veszély csak élesztette kitartásomat, de az éghajlatot nem bírtam ki. Naponként számosan döltek ki a munkások közül; megbízatásomnak azonban meg akartam felelni, míg nem a sorvasztó láz kényszerített a visszatérésre.

Igazságszolgáltatásról természetesen szó sem lehet, s ha a francia kormány erőlyesen közbe lép; mindent megígérnek a közbiztonság érdekében és ismét marad minden a régi ben.

Én végtelenül sajnálom mindamellett, hogy a vasut kiépítését nem fejezhettem be. Bár edzett ember vagyok és a folytonos veszély csak élesztette kitartásomat, de az éghajlatot nem bírtam ki. Naponként számosan döltek ki a munkások közül; megbízatásomnak azonban meg akartam felelni, míg nem a sorvasztó láz kényszerített a visszatérésre.

Épen egyik kañonok pártfogóm látogatott

Szianyinka Ferenc
férfiszabó
Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám

Ajánlom dűsan felszerelt raktáromat a legfinomabb úsi és téli angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri, egyen- és papl-ruhák legutányosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. Vidékre próba nélkül.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainál, ugyanint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatk.**

Emeli az **étvágyat** és a **testsúlyt**, eltávolítja a **köhögést** és a **köpetet** és megszünteti az **éjjeli izzadást**. — Kellemes szaga és jó íze miatt a **gyermek** is szeretik. A **gyógyszertárakban** üvegenként **4 koronáért** kapható. — **Figyeljünk**, hogy mi **den üveg alatti céggel** legyen ellátva:

2967 **F. Hoffmann-La Roche & Co.** vegyészeti gyár **Basel (Svájc.)** 52—31

dénkit érdeklő koncert-zongorán fogja művészi tudását érvényesíteni, sokakat vonz a Kath. Körbe. A Mesék, a Kör öt kedves hölgy szereplőjének előadása a mily új, ép oly kedves és vonzó. Szintily érdekes lesz Domaniczky Teruska művészi gondonka játéka. A férfiak négyese pedig Hubay fülbemászóan édes dalával el fogja ragadni a publikumot.

— **Kinevezés.** Dr. Bruza Gyula helybéli p. ü. fogalmazót a miniszter Szegedre segédtitkárrá nevezte ki, de később megengedte, hogy egy kartársával cseréljen, vagyis, hogy segédtitkári minőségében Székesfehérvárott maradjon.

— **Lelkészválasztás.** Szűcs Lajos m. ev. ref. segédlelkész a nádasladányi ev. ref. hitközség egyhangulag lelkészévé választotta.

— **A pénzügyminiszter elismerése.** A pénzügyminiszter a napokban érkezett leiratában a városi fogyasztási hivatal mult évben tapasztalt lelkiismeretes munkálkodásáért elismerését fejezte ki a városi tanácsnak. Ez a miniszteri elismerés természetesen a hivatal főnökét és lelkiismeretes vezetőjét, Mohay Lajos tanácsost illeti.

— **A fejérmegyei takarékpénztár** e hó 18-án d. u. 4 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését. Elnök: **Zichy Aladár** gróf akadályozva lévén a megjelenésben, **Mohár Béla** igazgató-tanácsos elnökölt. — A közgyűlés tárgya az 1904. évi zárszámadás betervezése volt, melyet a közgyűlés — a felügyelő bizottsági jelentés felolvasása után — egyhangulag jóváhagyott, s egyszerűsített elfogadta az igazgatóságának a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslatát, s a felmentvényt ugy az igazgatóságának, mint a felügyelő-bizottságának megadta, és jegyzőkönyvileg örökítette meg az elhunyt **Remik Lipót** felügyelő bizottsági elnöknek emléket. Az intézet betétkészlete 350 ezer koronával emelkedett; ugyszintén emelkedés volt a többi üzlet-ágaknál is. Az összforgalom pedig meghaladja a 39 milliót. Jótékony célú intézményeknek az intézet ez idén is 1800 koronát ad; osztalékul részvényenként 65 koronát fizet. Az osztalékszelvevényeket f.

hó 20.-tól kezdve az intézet pénztáránál és Budapestre a Magyar Leszámitó- és Pénzváltó-banknál lehet beváltani.

— **A tisztviselők „Otthona”-nak** tegnapielőtt tartott társasvacsorája kitűnően sikerült, bár többen megbetegedtek, sőt maga a felolvasásra készült dr. Kerekes Lajos is ágyba került időközben. Közül hevenen vettek részt a vacsorán s a kedélyes társaság csak a kora reggeli órákban oszlott szét.

Farsangi naptár.

Febr. 18. Hazi estély. Kereskedelmi Csarnok.
Febr. 18. Névtelen asztaltársaság estélye. Fehér Bárány vendéglő.

Febr. 18. Pénzügyi tisztviselők hang-erszenyvel egybekötött táncestélye. Továrosi-olvasóterem.

Febr. 19. Belvárosi katolikus kör felolvasással egybekötött táncestélye. Szent-István terem.

Febr. 19. Önkéntes tűzoltók tancvígalmára. Fehér Bárány vendéglő.

Februar 20. Amatőr-klub jelmez tancvígalmára. Szent István terem.

Febr. 26. Felsővárosi katolikus kör tancvígalmára. Fehér Bárány vendéglő.

Marcius 2. Mészárosiparosok tancvígalmára. Fehér Bárány vendéglő.

Marc. 4. Belvárosi katolikus kör tancestélye. Szent István terem.

Marc. 5. Iparos ifjak önképzőköriének átlagos táncestélye. Szent István terem.

— **Hét országon keresztül.** Irta és kiadta Bilkei Ferenc, a Fejérmegyei Napló féléldő szerkesztője. Ausztria, Olaszország, Franciaország, Monaco, Spanyolország, Marokko, Schweiz földjén tett utazás élelki leírása, melyen lépten-nyomon átcsillámlik a jökevű, magyaros humor. Kapható a szerzőnél 1 koronáért, a melynek előzetes beküldése esetén a mű bérmentve küldetik.

— **Tévedés, vagy sikkasztás?** A sárszentmihályi közjegyzőség községi pénztárosától felje-

lentés érkezett, hogy a községi pénzekben hiány mutatkozik. A tévedés, vagy bűn okául Gróf Pál jegyző szerepelne. Mi az ítélet kimondását a szigorú és igazságos vizsgálattól várjuk.

— **Jótékonycélra.** Kápolnásnyék urí közönsége fényesen sikerült bált rendezett a község felségelyezésére. Maga a 170 kor. tiszta jövedelem ékesen szóló bizonyítéka a jászvelek áldozatkészségének, a hamisítatlan magyaros jökevű pedig, melyet Csanyi Pista zenekara is fokozott, feledhetlenné teszi a kitűnő mulatságot. Jelen voltak:

Asszonyok: Bagonyé Gyuláné, Baly Kálmáné, Balassa Sándorné (Székesfehérvár), öz. Benedek Tivadarné, öz. Gruber Lajosné (Székesfehérvár), öz. Gábrili Karolyiné (Lepsény), Kanczler Györgyné (F. Galla), öz. Mentler Gyuláné, dr. Mentler Jenőné (Sárszentmihály), Meszlény Istvánné, Pirchann Gusztávné (Szabad-Battyán), Szalay Gézánc, Vértessy Lajosné.

Lelárok: Asztaller Irén, Bagonyi Blanka (Budapest), Csontos Eszti (Baracska), Dumitör Erzsike, Gabrieli Honka (Lepsény), Gruber Jolán és Sárka (Székesfehérvár), Herder Karolin, Kárpólsky Marika, Murton Erzsike, Mayer Mathild, Pirchann Aulka (Szabad-Battyán), Peck Róza (Vélcene), Udvardy Marika és Szalome (Székesfehérvár), Vajmár Anna és Etelka.

Jegyeiket megváltották, illetleg elfizetési szivesek voltak: Meszlény Pál 28 kor., öz. Halász Geodonne, Kenessey Kálmán, Sebestény Margit 20—20 kor., dr. Horváth Gyula, gróf Nádasdy Tamás, Justh József, Vettstein Gyula 10—10 kor., báró Mandorff Géza 8 kor., Csontos Andor, Kenessey Lajos, Ott Károly 6—6 kor., gróf Nádasdy Ferenc, Gröss Mór 5—5 kor., dr. Kremniczky Ferenc 4 kor., Veszely Zsigmond, N. N. Pámer Sándor, öz. Benedek Tivadarné 2—2 kor., Pirchann Gusztáv, Kulffay Árpád, Meszlény István, Szalay Géza 4—4 kor., Lippó Károly, Mentler Béla 3—3 korona Balassa Sándor, dr. Balassa József, Tóth Dezső, Glaz József, Vajmár Anna, dr. Mentler Jenő, Kutassy Endre, Szöllösy Géza, Vértessy József 2—2 kor. Steyer István 1 korona.

— **Mit akarnak a szociáldemokraták?**

Irta és kiadta Bilkei Ferenc a Fejérmegyei Napló f szerkesztője. II. kiadás. A jelen füzet okozója volt nagyrészt annak, hogy a szociáldemokrácia, mely Fehérvárott fenyegetve emelte fel fejét, szétziláltt s nyomán föltámadt a keresztény és vallásos munkások egyesülete. A füzet ára bérmentes küldéssel 50 drb 1 kor. 20 fill

meg s a kölcsönös bemutatkozások után folytatta előadásait a koldus mizeriákról.

Mióta Komáromban vagyok — s ezt a külföldön sohasem tapasztaltam — koldusnak adja a kilincset. És az az érdekes, Nagyságos uraim, hogy az mind ényomódott kalauz, fűtő, lámpagyújtogató, vasúti munkás, kikén okvetlenül megérik az ember szive. Pénznek jelenleg nem vagyok valami bővében s azért mintegy félve nyújtogattam feléjük kezdeiben a 20 filléreseket, később láttam, hogy ezt nem lehet kibírni, csak 10 filléreseket és az én embereim e csekély összegeket is a legnagyobb alázattal megköszönték. (En pedig kezdetben 20 koronákat, később 40 koronát adtam és az én emberem nyugodt előkelőséggel, leköttelező mosollyal és kecses fejbőlhintással zsebre vágta.)

Kanonok jóakaróm rövid időzés után eltávozott, s mi még egy ideig kedélyesen elbeszélgettünk irodalomról, művészetéről, politikáról, kormányválságról. (Hieronyminek nagy tisztelője) s végre veszi kabátját, én segíték neki és távozni készül. (Bár távozott volna.)

Mielőtt azonban távozott volna, mintha eszébe jutott volna valami. Szemérmesen, szegénylősen lesütö szemeit, s remegő hangon elkezdte: Főtisztelendő Uram . . .

. . . Főtisztelendő Uram . . .

Nem szóltam semmit, nem bátorítottam még csak tekintettel sem; kezdett borsózni a hátam és tótágast állani bennem a nagylelkűség; mereven szemébe nézek és fagyosan kérdőjellel változva álltam előtte.

Ő azonban — bár nagy önmegadásába került a nehéz vallomás — újból belekezdett:

Főtisztelendő Uram, Ön két héttel ezelőtt életemet mentette meg; most többről van szó: jóhirnevemről, melynek elvesztését tudni nem tudnám.

Nem gondoltam, hogy ily korán kell felmennem a hivatalos eskü letételére; pénz nélkül foglaltam el állásomat, nem akartam mindenütt hitellel kezdeni s így tán renomémet tönkretenni, a hivatalos pénzből vettem ki 40 koronát; gondolván, hogy a kért előleget feltétlenül megkapom, s akkor helyre teszem.

Most két napig Pesten kell lennem, és még ma helyettesítenem — ki egyszerűsített riválisom volt — hivatalomat át kell adni. A 40 korona hiányzik, rém sűtik a sikkasztó meggyalázó bélyegét, nemcsak karrieremnek, de becsületemnek is örökre vége.

Átláttam borzasztó helyzetét, de nem volt egy fillérem sem, mert utolsó tisztelgése alkal-

mával kimerítette teljesen erszényemet, hát hogyan segítsek rajta? Kis is fejeztem ebbéli nehézségemet, de ő a halálra ítélt kétségbeesésével rimánkodott, hogy ne taszítsam a becstelen emberek társaságába.

Mások nem értenék meg borzasztó helyzetét, azért fordult hozzám bizalommal, mert én ismerem egész életét, ismerem a kényszerítő körülményeket, melyek a lépésre vitték, ő pedig ismeri az én nagylelkűségemet és emberszeretetemet (bár ne ismerte volna) és biztosít, hogy még 8-án este köszönettel visszaszolgáljalta az egész összeget, s azonkívül adósom marad örök hálájával. Ne is adjak többet csak 40 koronát, hogy a hiányzó összeget visszatehesse, ő inkább koplál mindaddig, míg az előleget meg nem kapja.

Rossz gondolatom támadt. Idegen pénz volt reám bízva, kihámoztam belőle 40 koronát s átadtam neki, hogy megmentsen becsületét.

Ki hasonló körülmények között nem hasonlóképpen cselekedett volna, arról csak két véleményt alkothatok magamnak: „Vagy keményebb szívű, vagy okosabb, mint én vagyok.”

(Vége köv.)

Uri divat!

Ujdonságok! Bál ingek, gallérok, nyakkendőkben, „Pécsi-Hamerli borkesztyűk.”

Karlsbadi lack cipők. Francia pique mellű férfi ingek darabja 2.40 koronától 6 koronáig.

Knazovitzky Béla

Székesfehérvár. 104—80

Női divat!

Báli kesztyűk, harisnyák, legyezők és illatszerek. „Kivagott lack cipők párja 3 Kor.-tól.”

Báli belépok, divatos derékűzők. Menyasszonyi koszoruk, fátalok. Legfinomabb női fenyeműek.

— **Színészvacso**. A helybeli színpártoló egyesület csütörtökön este, a Magyar Király. éttermében társasvacsorát rendezett a színészek tiszteletére. A vacsorán a színtársulat tagjai teljes számban, a színpártoló egyesület tagjai közül pedig számosan résztvettek. A gallér házgazda nevében dr. Hajos Rezső ügyvéd, az egyesület titkára köszöntötte fel Thália papjait, utána pedig Benedek Gyula, a színtársulat egyik legtitestremetöbb tagja állott fel, hogy köszönetét kifejezze. Mig Mátray Kálmán mondott felkösöntőt, a helybeli sajtót éllette. Vacsora után tánc következett, amelynek csak a hajnali órák veiettek véget.

— **Az Uránia színház nálunk**. Az Uránia színház rövid pár év alatt nagy hírnévre tett szert. Bár mintha eredeti céljától egyben-másban eltért volna, mégis feltétlenül megérdemli az érdeklődést. Csak helyeseljük tehát a tervet, hogy március közepén három előadást óhaját tartani az Uránia nálunk. Az eddig megállapodás szerint 16-án *A modern asszony*, 17-én *Az éjjeli nap országa* és 18-án *Japán* kerül színpadra.

— **A gazdasági tanácsos ur figyelme**. A város napszámait érdekes megfigyelni. A ki a művészi időlopásról tanulmányokat akar írni, ne fáradjon messze, hanem figyelje meg Fehérvárot a város napszámait. Ha nem látja az ember, el se hinné, hogy akadhat még ember, a ki naponta 3-4 óráig pipagyújtással tölt el, 2-3 óráig a napi politika letárgyalásával, 1-2 óráig a reggeli, tízórai, ebéd, osonna utáni fogpiszkálással legzi művészet az időlopásban! Lapunk egyik barátja ma egy másik passzióról beszélt. A szederkeri temetőben járva, örömmel látta, hogy a gazdasági tanácsos urnak a fák megfeszítgatására is nagyon gondja. De azt már aligha tudja a tanácsos ur, hogy a napszámok urak időöltésből tüzeket raknak s a temető keresztútját égetik el. Nem talált ugyan senkit, a kit kérdőre vont volna a gaz kegyeletlenségért, mert a napszámok urak lsten tudja hol hússelték a verőfényben, — hanem elmondta nekünk, s mi tovább adjuk a tanácsos urnak orvoslás végett.

— **Iskolabezárás**. A gyermekek réme, a kanyaró újra feltűtötte a fejét. Ezúttal a Vizváros iskoláinak tanítványai között grasszál. A Rákóczi utcai, valamint az Olaj-utcai iskola növendékei közül körülbelül 200 gyermek hiányzik a járvány következtében. Sántilyen a helyzet a zsidóiskolában. Havranék József polgármester tekintettel a körülményre, dr. Bierbauer Viktor főorvos és dr. Palánszky Miklós ker. orvos jelentése alapján tegnap elrendelte a Vizváros területén levő iskoláknak két hétre való bezárását. A legfontosabb szorgalmi idő derekán bizony sajnálatos körülmény ez.

— **Pribicskó ur**. Lakatos Frigyes karkáplai jóiú humorral írja le azokat a feledhetetlen percek, mikor Pribicskó urral egymást főték le az udvariasságban. Simon Sándor rendőrkapitány Pribicskó ur írásai közt talált némi feljegyzéseket, dátumokat és egyes városok megnevezését. Ilyenformán: dec. 18. Győr, 21. Sopron, 22. 23. Szombathely, 24. Kismarton, 25. Komárom, 28. Körmen, 29. Pápa, 30-31. Szentgothárd. A rendőri szímat alapján Simon Sándor e dátumokat és helyeket Pribicskó ur műkedvelői sz replésével hozta összeköttetésbe s rögtön jelentette a hatóságok vezetőségének. Kismartonból már kapott értesítést, a mely tudatja, hogy a jelzett időben csakugyan sikerült Pribicskó urnak a család. Az áldozat a Ferencrendiek kismartoni házában főnöke volt, a kit Pribicskó azzal az ürügyvel csapott be 10 kor erejéig, hogy Budapes en állást kapott a földműveléstgyi miniszteriumban, oda kell utaznia s ha költséget nem kap, kénytelen lesz öngyilkossá válni. A házfőnök, mint annyi más, felült s fizetett. Pribicskó ur pedig folytatta körútját a kies Dunánál vár-saiban a gyöngye szívek körül.

Mint érdekes és jellemző esetet jegyezzük

fel, hogy Pribicskó ur kihallgatván, zokogva s teljes bűnbánattal ismerte be bűnét. Egyelőre nincs egyéb kívánsága, minthogy Lakatos Frigyesel kibéküljön. Hajlandónak mutatkozik az egész 80 koronára menő kölcsönt visszaérteni, a mit persze nem a saját, hanem az édesanyja zsebéből óhaját teljesíteni, a kit távirattal szeretne erre felszólítani. Lakatos Frigyesről viszont csak annyit kér, hogy a fejlelmést vonja vissza. A kit azonban a kigyó egyszer megcsipatt, az óvakodik vele még egyszer érintkezésbe jutni. A megkárosított karkáplán egyelőre egészen megfelelőnek találja, ha Pribicskó ur a hívősen elméledik gazsagai fölött, mert addig mindenki biztos lehet, hogy Pribicskó ur nem fog újabb csalásokat elkövetni. Másrészt pedig gyanakszik, s kerelve kérdi el lehet-e hinni Pribicskónak, hogy van-e, vagy egyáltalán volt-e édesanyja?

— **Malálozás**. Szalay István orgona hangolót tegnap halva találta Széchenyi-utcai lakásán. A szerencsés ember arca bukva feküdt a szoba padlóján s a mint az orvosi látélet bizonyítja, körülbelül 2-3 nap előtt érte már az agyszelhűdes. Szalay 58 evet élt.

Richter Engelgelbert rézöntő 69 éves korában elhunyt. Temetés holnap d. u. 3 órakor lesz a Széchenyi-utcaból.

— **Vendég-szerelés**. Kedden, 21-én adják Herceg Ferenc zenek vidjátékát, a „Gyurkovics leányok”-at. Mint értesülünk, ebben a darabban a Mici szerepét Berki Lili, a pécsi színház tehetséges művésznője fogja kreálni. Ugy sejtjük, hogy ez a vendégszerelés a jövő színevadára vonatkozó bemutatkozás akar lenni, s így a közönség érdeklődése az előadás iránt éppen nem lesz indokolatlan. A művésznő játékaról véleménynt nem mondhatunk, mert még nem ismerjük; annyi azonban bizonyos, hogy jó hír előzi meg őt.

— **Vakmerő betörő**. E hó 16-án, csütörtökön a szokásos férfi-teaestélyt tartották a kath. körben. Egy kisebb társaság éjfel után is együtt maradt. A játékszobában szórakoztak, a kör szolgája pedig a biliárd-szobában figglatatoskodott. Egyszerre zuhogás hallatszott az udvar felől. Kezdetben senkinek sem tűnt fel a dolog, mert elképzelhetetlen volt, hogy egy kivilágított udvaron valaki gonosz tervet készülőn megvalósítani. A szolga, aki legközelebb volt a tett színhelyéhez, beszietelt a jatekertembe, s tapasztalatáról jelentést tett. Ott azonban csak kétkedő mosolylyal fogadták. A társaság egyik tagja mégis jónak látta a dolog mibenlétét megállapítani, a biliárd-szobába ment, ablakot nyitott, s meglepődve látta, hogy egy gyanus alak Schlanmadinger Lajos vaskereskedő raktárának atjára körül szorgosan foglalatloskodik. Rászólt, hogy mit keres ott, amire az éjjeli látogató motyogott is valamit, de láthatólag szük lett neki az udvar. E hirre az egész társaság azonnal az udvarra sietett, de csak az ajónál hagyott felmértes acél-feszítővas árulta el, ho, y egy vakmerő betörő járt ott. Még messze volt ugyan az ajtó felzártsága, de azért máris engedni kezdett az erős nyomásnak. Az esetről a rendőrséget azonnal értesítették.

Tegnap éjjel egy ismeretlen akak Marschall Mátyás Szőgyény-utcai hentes üzletén próbálgatta a feszítővasat. A rendőrség egy magas 18-20 évesnek látszó rövidkabátos megszaróságnyere gyanakszik. Ugyanezt az alakot a kath. kör egyik tagja csütörtökön estefelé az udvarban látta, a mint a Schlanmadinger-féle üzlet udvari részét tanulmányozta. Ugy látszik, hogy mindhárom esetben ugyanazon bűnös működött.

— **Járványos betegségek a vármegyében**. Mórón a kanyaró, Nagyvetegen a roncso lo torok lob járványyszerűleg léptek fel. Az alispán mind a hét helyen elrendelte az iskolák bezárását.

— **A parók**. Paróka nélkül tudvalevőleg egy színész sem boldogulhat, sőt a színésznők is, akiknek pedig többnyire szép hajuk van, sokszor kénytelenek parókat használni a darab előírása szerint. Kellemetlen meglepetés érte tehát Beódy

Irént, a színtársulat egyik tagját, mikor egy 80 koronás, szép szőke parókjának hült helyét, találta. Persze, egy kis bohém gondatlanság is van a dologban, azonban mégis furcsa, hogy hol az egyik, hol a másikat színésznék, színésznőnek veszik el valamije.

— **Fontos Amerikába utazóknak!** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Finnmen át Amerikába szülő utlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szülő hajójegy birtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak okellenül kell otthonról 20 koronát előlr. Bremenne elől-gnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Jöcégességű és munkaképes munkások, akik az amerikai rendeltetési helyig szülő vasuti jegyet kifizették és azoknál még 50 koronát későbbben felmutatni tudják, Amerikában bebocsátást nyernek. Akinék barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címeit. Szembetegyek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából vizsautasítatnak. Ratíborban valamint Bremnben minden kívándorló megvizsgáltatik; mindenki tehát, a ki Bremenben hajóra felszül, előreláthatólag Amerikában bebocsátást nyer.

— **Baleset**. Ily címen írtuk meg, hogy Heitner Józsefet a szőnyi vonat mentén verében találták. A korházi ápolás közben, mikor a portól és piszkoltól megfoltosítottak, balhalántékán egy lött sebet találtak. Az orvosok véleménye szerint Heitner öngyilkosságnak lett áldozata, a mit egyébiránt majd a törvényes bíróság fog megállapítani.

— **A megfagyott ismeretlen embert** ma arckép után felismerték. Felesége az újságok révén kutatót utána s így tudjuk, hogy a szerencsés Falusy Istvánnak hívták s Várpalotán volt szabóiparos. Idősbeteg gyenge ember volt, a ki sokszor emlegetett életuntságot. Özvegyet és 4 árvt hagyott hátra.

Két csinosan bútorozott utcai szoba, külön-külön bejárattal azonnal, esetleg március 1-re kiadó. Ertekezhetni lehet Cserpeköz 2. sz. a.

Egy istálló, raktárhelyiség hozzátartozó padlással bármely órában kiadó Salétrom-utca 8-ik szám alatt.

Nyilatkozat.

A „Zenelep” legutóbbi, febr. 15-diki számában Tornyai Ferenc csalai s. lelkes tollából egy személyemet és karnagyi működésemet támadó közlemény jelent meg. A cikknek karnagyi működésemet bíráló és támadó részére fölöslegesnek tartom a cikk írójára való tekintettel, egy szót is vesztegetni, a ki mindkettőnk működését ismeri, az legjobban tisztában van azzal, hogy a cikk nem egyéb, mint a ferditéseknek és szemenszedett valótlanságoknak halmaza. Mint ahogy pedig a cikk személyemet támadó és sértő része oly, paphoz nem illő stylumban és hangon van tartva, a mely hangot hirlapi nyilatkozatokban tovább folytatni, mint intelligens ember, sem nem tudok, sem nem akarok, azért a sértésekért az elégtételt a sajtóbírósnágnál fogom keresni és megtalálni.

Szefehérvár, 1905. febr. 18-án

Dr. Knöifel Ferenc

székesgyházi karnagy, ügyvéd.

Gerenday Gyula

vászon, fehérnemű, rőtös és rövid-
áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Tetemesen leszállított árak!

Ajánlja hazai gyármányú vászon, asztal-nemű, valódi rumburgi és szleziai kézi szőtt vászon és agnyuzó-
takra szolgáló damaszt és kanavász árakat. Schroll Benedek pamut vászon és sifon árúkárára. Legdivatosabb Terh ingek,
gallérok, kékűlök és nyakkendők. Kelénygöhez szükséges és megfelelő női fehérnemű és kéz agnyemű. Merék utáni megren-
delésre bármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkészítetik. Cseszemők részére készletheben ingesek, szövet és kötött újjas
hosszúárna, polya-kötő, bolcsó és kocsitakarók, gumilepedő, szalag, eszokor. Szövet ág- és asztaltartók, csipke és szövet
függönyök. Torontái, Axmiszter és tapasztri szalon és futó szőnyegek. Gyapjú és teveszál ágylakarkók, levarozott Kasmit, Klot-
és selyem paplanok. Divatos ruha szövetek, Cosnanosi mosókélmé és setym-kelmék. Szalag, csipke, fátok, divatos övek,
vállfűző, esernyők. Nagy választék köztyű és hariganyból. Lüsster és mosható kénynek.

2066 104-78

Az Egyházmegyei Könyvnyomdában egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Uj tizkoronás bankjegyek.

Az Osztrákmagyar bank igazgatósága a következőkről értesít benünket:

Az Osztrák-magyar bank 1904. évi január hó 2-áról keltezett, 10 koronára szóló bankjegyeinek kibocsátását bécsi és budapesti főintézeténél, szintugy összes főintézeténél, 1905. évi február hó 25-én fogja megkezdeni. A jelenleg forgalomban lévő, 1900. évi március hó 31-éről keltezett tizkoronás bankjegyek behivatnak és bevonatnak. A 10 koronára szóló bankjegyek kibocsátása 160 millió korona összegre van korlátolva; az Osztrák-magyar bank ennél fogva csak ezen kontingens erejéig köteles az alapszabályok 88. cikkének értelmében ezeket a bankjegyeket a bemutató fél kívánságára más jegyek ellenében való átváltozás útján kibocsátani. A magyar korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya a behívott tizkoronás bankjegyek bevonása tekintetében az Osztrák-magyar bank főtanácsával egyetértőleg a következőket állapították meg: A jelenleg forgalomban lévő, 1900. évi március hó 31-éről keltezett 10 koronára szóló bankjegyek az Osztrák-magyar bank fő- és főintézeténél 1907. évi február hó 28-ig fizeteskép vagy átváltás végett beszovaltatandók, ugy hogy e bankjegyek bevonásának utolsó határideje 1907. évi február hó 28-án lejár. Ettől az időponttól kezdve e behívott bankjegyek az Osztrák-magyar bank bankintézetei már csak átváltás végett fogadják el. 1913. évi február hó 28-ika után az Osztrák-magyar bank többé nem köteles (alapszabályok 89. cikke), a behívott, 1900. évi március hó 31-éről keltezett 10 koronára szóló bankjegyeket beváltani vagy felcserélni. Az új tizkoronás bankjegyek rétalakja 135 milliméter széles és 80 milliméter magas, mindkét oldalukon vízjegy nélküli papíron vannak nyomtatva, az egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel. A tulajdonképpeni 125 milliméter széles és 70 milliméter magas violaszínű jegykép két, egyenes vonalon összetaláló részből áll. A baloldali rész derékszögű guilloche-keretben a német oldalon fent a közepén a stilyzált ausztriai császári sást mutatja; ez alatt van a szövegírás. A szövegírás alatt a közepén guilloche-rozetta van, amelyet jobbról és balról a jegynek nyolc különböző nemzetiségi nyelven feltüntetett név-tek-megjelölése, t. i. tiz korona, határol. A magyar oldalon az ausztriai császári sás helyén a magyar szent korona országainak címere, a rozetta két oldalán pedig a különböző nyelvű értékjelölés helyett csak egy ilyen van, magyar nyelvűen e szavakkal: „Tiz Korona.” A jobboldali rész, mely fehér vonalakkal guilloche-ozott, derékszögű, egyenesvonalú keskeny kis keret határol, a két felső sarok mindegyikében köralakú pajzsot tartalmaz, melyben e szám „10” sötét alapon világosan tűnik elő. E két pajzsot szalag köti össze, amely szintén fehér, sötét alapon, a magyar oldalon e szavakat: „Tiz Korona”, a német oldalán pedig e szavakat: „Zehn Kronen” mutatja. A keret közepén köralakú kivágásban eszményi gyermekfej van melyet felül, jobbról és balról, szintugy alant a közepén, egy-egy guilloche-rozetta környez; az utóbbiak lépcsőzetesen árnyékoltt guilloche-mezőkben vannak elhelyezve. Az alsó középrozetta és az övező keret között lemez fekszik, melyen fehér írással sötét alapon ugy a magyar, mint a német oldalon e büntetési határozat áll: „A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntetettik.” A tarka alapnyomás dombornómódjára vésett mezőt képez, mely felváltva négyzetes disztimnyéből és a „10” számból áll. E mező az íráslemez közepén nagy „10”-essel van ellátva és ott tisztán vöröszínű. A jegy német oldalán a sorozat, a magyar

oldalán ellenben a szám van zöld színnel nyomtatva és pedig jobb és balfelül az illető országos címerekről. A jegyszöveg a bank cégjegyzésével van ellátva.

Színház.

Csütörtök, febr. 10.

János vitéz. Mint előre megjósoltuk, ez a bájos daljáték a tizedik előadást is diadallal éri meg. Ma is zsufozásig megtelt a színház és még több ilyen házra van kilátás. Annyi bizonyos, hogy ez a nagy érdeklődés ma már inkább Margónak, mint magának a darabnak szól; de a darab értékéből ez nem von le semmit.

Margó ma még a tegnapiénál is jobb alakítást nyújtott, bár a furulya-jelenetet nem találtuk egészen sikerültnek. Az előadás értékének Virág mókái sokat árítottak. Végre egy színész sohase legyen „Dummer August.” Szigethy iránt a közönség szeretete ma is osztatlanul megnyilatkozott, sőt még vastapsban is részesítette őt.

Ma ismét János vitéz megy, de már Sziklaival. (Ugy látszik, egy kis primadonna-harc! Ez kell a magyarnak!)

Péntek, febr. 17.

A hét Schlésinger. Ez az ostoba zagyvalék a városigeti szinkörben 100 előadást ért, nálunk azonban már az első alkalommal megbukott. Hogy ma ujra előkerült, az igazgatói bölcseségére vall.

IRODALOM.

Március 15. Ilyen című egyfelvonásos alkalmi színjátékából a második kiadást rendezi sajtó alá Pásztor József. A hazafias munka rövid idő alatt nagy népszerűsége tett szert. Költői módon fejezi ki Március tizenötödikének ünnepi hangulatát a szabadságharc emlékének fellángolását az öregedő szívben s az ifjuság tisztá lelkesedését a szabadság gondolatáért. Iskoláknak, ifjusági önképző és társasköröknek különösen alkalmas, hogy lendületesebben ünnepehessék meg Március 15-ét. A szindarabban mindössze három szereplő van, díszlet sem kell hozzá, így könnyen előadható Megrendelhető a szerzőnél (Budapest, VII. Columbus u. 28.) Ára postai sztéküldéssel 90 fillér.

Anyakönyvi statisztika

1905. évi február hó 11-től 1905. február hó 18-ig.

I. Születés.

Született: 8 törvényes fiú, 8 leány; törvénytelen fiú: 0, leány: 2; halva született 0 törvényes fiú: 0 leány: 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 18.

II. Halálozás.

Elhalt: 15 fiú, 10 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 0, leány: 4, törvénytelen fiú: 1, leány: 1; 7 éven felüli fiú: 8, nő: 5. — Összesen: 25.

E szerint a születést a halálozás 7-el mulja felül.

Elhaltak: Illés János, r. k. 4 éves, Ráctemető-dűlő. — Krausz Alfréd, izr. 6 éves, Óz-utca, 24. sz. — Zemansek Jenő József, r. k., 17 napos, Könyök-u. 6. sz. — Kővári Edénó, Eisenbarth Katalin, r. k., 53 éves, Öreg-u. 25. sz. — Özv. Rigó Ferencné, Futó Julianna, ev. ref. 79 éves, Maroshegy. — Pap György, r. k. 84 éves, Selyem-u. 3. sz. — Horvát Ágoston, r. k., önálló asztalos, 69 éves, Palotai-utca, 10. sz. — Bruza József r. k. városi helypénzszedő, Palotai-utca, 64. sz. — Kovács Mária, r. k. 6 éves Maroshegy. — Héra Péter, á. h. ev. magánzó 86 éves Széchenyi-utca, 86. sz. — Özv. Krammer Julianna, r. k. 1 hónapos Zámoly-u. — Réh Ilona, r. k. 5 éves Dinnye-utca 6. sz. — Wéber Jenő, r. k. tanító 23 éves, Reseta-János-u. 3. sz. — Rákos Mihályné, Sümeji Rozália, r. k. 58 éves Öreg-utca, 63. sz. —

Lakatos János, r. k. 8 hónapos Apáca-u. 2. sz. — Wachtler László r. k. 20 hónapos, Gáztelep, 12. sz. — Pallag Imre, r. k. dv. napidíjas, 23 éves, Szénatér 10. sz. — Krausz József izr. 18 hónapos, Bank-u. 5. sz. — Zilinger Ferenc, r. k. 3 hónapos, Szarazrétek. — Pápai Katalin r. k. 3 hónapos, Zöldfa-u. 28. sz. — Almádi István, r. k. 19 hónapos, Alsókiyálorsor, 4. sz. — Kovács Istváné Palovics Teréz, r. k. 27 éves, Maroshegy. — Fekete Ignác, r. k. ácssegéd, Kertalja 2. sz.

Kihirdetések: Varga István napsz. és Boda Katalin, Székesfehérvár. — Forster Sándor asztalos-segéd és özv. Pap Józsefné Wamberger Gizella Székesfehérvár.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

V. L. Az 1900. évi október 1-én tartott közgyűlésen a vármegye 398. szám alatt egy szabályrendeletet alkotott, amelyet 901. június 25-én a miniszter 40141. sz. a. meg is erősített. A szabályrendelet címe: „A fogadó, vendéglő, kávéház és kávémezési iparok gyakorlása.” Ennek a 4. §. ezeket mondja: „Közrend, közérdeklődés és közegészség tekintetéből tilos, hogy 15 életévüket be nem töltött gyermekek fogadó, vendéglő, kávéház, vagy kávémezés helyiségében felügyelet nélkül, mulatozás céljából megjelenjenek és ott időzzenek.” A büntető szankció szerint az illető üzlet-tulajdonosa 100 koronáig büntethető, visszaesés esetén pedig ezenfelül még 5 napi elzárásban is. A szabályrendelet meglátszik, hogy egyszerű irodai munka, minden praktikus érték nélkül, hisz köztudomású, hogy maguk a szülők viszik el gyermekeiket. Ezt kellene megakadályozni. Még visszatérünk e tárgyra. Most csak ez a feletünk.

905 | 1425 sz.

Malom haszonbérbeadási hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város által a tulajdonát képező és három alulcsapó kerékkel ellátott 12997 hrsz. „Kalló” nevezetű vízi malom örösi használatra ugy az ahhoz csatolva levő 12993 hr. 334 □ öl szántó föld és árok; 12994 hrsz 419 öl kert; 12995 hrsz. 189 öl rét és árok; 12996 hrsz 439 öl legelő és ut, valamint a 12998 hrsz. 4 hold és 410 ölnyi szántó föld, nemkülönben a lakház egyéb épületek és a malom területe tetszés szerinti gazdasági használatra 1905. évi Május hó 1-től hat év és kilenc hónapra, vagyis 1912 évi Január hó 31-ig haszonbérbe adni rendeltetvén, ezen jogügylet létrehozatala érdemében a zárt ajánlati és nyilvános szóbeli árverés 1905. évi február hó 22-én délelőtt 10 órakor a városház nagytermében fog megtartatni.

Felhívom érdekelteket, kik e bérlésben tiz haszonbérbe venni óhajtják, hogy zárt ajánlataikat kellő bánatpénzzel ellátva a kitűzött határidőig a városi tanács iktató hivatalnál adják be, illetve a kitűzött időben és helyen megjelenve szóbeli ajánlataikat tegyék meg.

Kikiáltási ár 3264 kor. évi bér s bánatpénzül 326 kor. 40 fillér készpénzben teendő le, illetve esatolandó a zártajánlathoz.

Az árverés egyéb feltételei alulírott hivatalos helyiségében (városház 11 sz. a.) a hivatalos órák alatt bármikor betekintethető.

Szféhérvárott, 1905. évi febr. hó 9-én

Polczér Péter s. k.
gazd. tanácsos.

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító Temesváron

Mag-, növény-, rózsá-, fák- stb. nagytenyészet.

Tenyészetterület: 62 hold = 37 hektár.

Magvakból és virághagymákból a legjobbat,
A legemesebb gyümölcs-, dísz- és sorsfákat.
A legzsebb fenyő-féléket és cserjéket.

Képlettel bőven ellátott leíró katalógusok ingyen.

Postaszállítványok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállítványhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben”, a legjobb kertészeti kézikönyv, ingyen mellékelteik.

10-6

2991

996|1905.

Árlejtségi hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város hatósága által a város határában és kezelése alatt levő sorompókon kívüli utaknak 1905., 1906. és 1907. évben leendő fenntartásukra szükséges fedanyagok termelése és szállítása hat kin utatás alapján külön-külön árlejtséssel vállalatba adadni határozott, ezen árlejtséssel 1905. évi február hó 26-dik napján délelőtt 9 órakor fog a városház nagy termében a megállapított feltételek alapján megtartani, melyre vállalkozók ezennel meghívotnak.

I. számú kimutalás szerint.

- | | |
|------------------------------------|---------|
| 1. Móri utra | 140 kp. |
| 2. Izsaszentgyörgyi utra | 20 kp. |
| 3. Kereszt töltésre | 40 kp. |

összesen 200 kp.

rostált kavics termelése és szállítása.

Kikiáltási ár 1216 kor.; bánatpénz 122 kor.

II. számú kimutalás szerint.

- | | |
|---------------------------|---------|
| 1. Zámolyi utra | 150 kp. |
| 2. Kiskuti utra | 40 kp. |

összesen 190 kp.

rostált kavics termelése és szállítása.

Kikiáltási ár 1444 kor. bánatpénz 145 kor.

III. számú kimutalás szerint.

- | | |
|---------------------------------------|---------|
| 1. Székesfehérvár érdi utra | 150 kp. |
| 2. Borjukuti utra | 30 kp. |
| 3. Fiskális utra | 350 kp. |

összesen 530 kp.

zúzott kavics termelése és szállítása.

Kikiáltási ár 4240 kor. bánatpénz 424 kor.

IV. számú kimutalás szerint.

- | | |
|-------------------------------|---------|
| 1. Seregélyesi utra | 200 kp. |
| 2. Adonyi utra | 70 kp. |

összesen 270 kp.

zúzott kavics termelése és szállítása.

Kikiáltási ár 2430 kor. bánatpénz 243 kor.

V. számú kimutalás szerint.

- | | |
|---------------------------------|---------|
| 1. Sárkereszturi utra | 180 kp. |
|---------------------------------|---------|

Kikiáltási ár 540 kor. bánatpénz 54 korona.

VI. számú kimutalás szerint.

- | | |
|----------------------------|---------|
| 1. Csikvári uton | 240 kp. |
| 2. Urhidai utra | 50 kp. |
| 3. Táci utra | 60 kp. |

összesen 350 kp.

zúzott kavics termelése és szállítása.

Kikiáltási ár 3500 kor. bánatpénz 350 kor.

A bánatpénznek készpénzben, vagy helybeli takarékpénztári illetve kereskedelmi-bank letéti könyvecskében avagy az előző napi budapesti

tőzsdei árfolyam szerint számíttandó ovadék képes értékpapirokban teendők le.

Az elvállalt munkákat vállalkozók által a folyó év szeptember hó 30-ig mulhata'lanul befejezendő.

Az árlejtséssel egyéb feltételei alulírott hivatalos helyiségében (városház 11. sz. a.) a hivatalos órákban betekintheők.

Székesfehérvárott, 1905. február hó 11-én

Polczer Péter,
gazd. tanácsos.

Elsőrangú bútörüzet.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudására hozni, hogy **saját műhelyemben készült** asztalos munkákból raktárt tartok a

Kórház-utca 4. sz. alatt (saját ház).

Raktáron vannak: **üri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba- és konyha-butorok** a legszolidabb kivitelben, melyeknek jóminőségéért felelősséget vállalok.

Főelvem odairányul, hogy ezen szakmában előforduló silány **gyári** munkák által félrevezetett közönség helyben találjon **szolidan készült butorokat.**

Elvállalok továbbá **minta és rajz** szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyisintén **mindennemű asztalos munkákat** jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

NYÁRI GÁBOR.
52-36 épület- és butor-asztalos. 2979

Elsőrendű szabó-
üzlet. amél is inkább,
mert szabásza a kirtinó szabászá-
ból méltán híres: **Szirkovics Andrác.**
TÓTL LAJOS férfiszabó
Készít mindennemű pulgéri öltönyt
Székesfehérvár, Kossuth-utca 15. (a postával szem en)
Köt., papír ruhákat, katonai egyen-
ruhát és liberált a legju-
tányosabb árban.
2977 52-37

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudására hozni, hogy **kész kárpitos-munkákból** u. m. garnitúrák, ebédlő-divánok, ottmárok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindennemű kárpitos és diszitó munkákat, valamint **szobák tapétázását**, ugyisintén a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legjutányosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsőrendű munkák

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2965

kárpitos és diszitó. 57-37

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBORSZESZ
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

2697

-54-

Hirdetéseket jutányos áron felvételnek a k'adóhivatalban. Szt-István-tér 1.

*** * Benzinmotorok, Gőzcséplőkészletek * ***
Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók



A MAGYAR KIR. ÁLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL



BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÜT 32.

2081

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

10-4

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.